

Bomhaj Bóh!

Cílsto 44.
3. nov.

Létnik 11.
1901.

Sáerbske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho kózdu žobotu w Smolerjez knihicízhezeńi w Budyschinje a bu tam dostačj sa schtwórlstenu pschedplatu 40 np.

22. njedjela po žwiatej Trojizn.

Reformazijski žwiedżen.

2. Tim. 3, 15.

Dokelž wot małosčeže žwiate pišmo wěsh, móže to žame cže rośwuciežiž t sbóžnoſeži psches wěru do Khrystuža Jezuža.

S džakowanjom napscheczo Bohu žmy sanđzeny schtwórlk, džen 31. oktobra, reformazijski žwiedžen žwyczili a ho na tym wjehelili, so je Khrystuž, zytkwe ſenjes a njebejska hlowa, psches žwojego wotrocza Luthera wuczbu japošchtolow a profetow ſaho wotkrył a žwojemu ludej čjiste evangeliom a wudželenje Božejku ſakramentow ſaho daril. Japošchtolske ſlowo pak, kotrež je t Timotezej ręczane, a kotrež žmy na čzolo žwojego roſpominanja ſtajili, dyrbi naž t temu narabiež, so bychmy ſebi wěrnoſeže, na kotrež evangelska zytkzej ſteji, s nowa roſjačnili a wopomnili. Wjehetož, hdyz w naschim čzažu „sly starý njeſpſtſczež ſ wulkim hroženjom žwoju hlowu ſběha, dha je čzim nusniſko, so my evangelszy póninawamy, kafke wulſte, drohe kublo je nam nach ſenjes Khrystuž w rośwuczenju praweho pucža t sbóžnoſeži dal.

Wo rośwuczenju t sbóžnoſeži japoſchtol ręczi a ſ tym tu žamu wěrnoſež wobžmědeži, kotrež mőžemy jako ſrježdžiſchežo, jako wutrobu reformazije a nascheje evangelskeje zytkwe woſnamjeniež, so mjenujzy njeſožemy sbóžnoſež hinač dostačj, hacž jeno psches wěru do Jezom Khrysta. Wot Luthera wěmy, kaf wón ho jako młodžen a mnich

prózowaſche na druhim, hacž tym teje wěry do Jezom Khrysta, mjenujzy na pucžu džela a ſaſluženja ſ dobrymi ſtukami t wětoſeži ſbóžnoſeže dónč; ale my pak tež wěmy, kaf jeho tutón pucž t wotytknjenemu kónzej nje-dowjedże, wjèle bóle do njevětoſeže, ſadwělowanja a nje-méra. Tak bu pschezo čjemuſiſho wokoło njeho a w nim, hacž ſkóčnje njenawukny, ho rjoneho ſlowa troschtowacž: prawy budže žwojeje wěry žiwy, niz žwojego poſeženja, krjudowanja a ſaſluženja. Tajka wěra pak, psches kotrež my t žiwenju, t ſbóžnoſeži pschińdzemym, něhdze jeno we hlowje njeje, ſnanu morwa wěra, ale ſbóžnych čjinjaža wěra je, katraž ſebi ſ potutu a dowěrjenjom ſbože pschi-žwoji, kotrež ſo nam w Khrystužu poſkicži; to je tſchepotata ruka, kotrež hudy hřeſčnik do hnadneje ruki žwojego ſbóžnika položi. Wono ho žamo roſumi, so je tajka wěra žiwa, dželaža a ſtuki dokonja, kotrež ſo Bohu lubja. Teho dla je porok njeprawý, kotrež ſo evangelskej wěrje čjini, so je jej zyle wſho jene, hacž je čjlowjek pobožny abo bjeſbóžny, hdyz jeno wěri. O ně, hdzež je ſbóžnych a prawych čjinjaža wěra, tam Bohu ſpodobne ſtuki žame roſtu, runje tak kaf dobrý ſchtom dyrbi jeno dobre plody njeſcž a hinač njeſož. Hdyz chze něhdze čjlowjek žam se žwojim žnadnym ſtukom dobreho čjinijenja ſbóžnoſež ſaſlužiež, ton je runje tak njeſudry, kaf čjlowjet, kotrež chze ſa ſeniczki ežerčwemj pjenježk kraleſtvo kupiež; haj, po prawym hřeſčeze njeſudriſhi, pschetož wſchitke nasche dobre ſtuki, a byrnjež jich wjazh bylo, njeſku — nježo porno pschesmérnej kraſnoſeži njebejskeho kraleſtwa. Dow

jeno jene płaczi: § hnady §bóžnosć̄ dostańjeſch; tuta hnad
żo tebi darmo dawa; teje ſebi njeſałuziſch.

Tutón pucz je nam jažný w ſwiatym piſmje poſkaſany: ſhwjate piſmo tebje k ſbóžnoſci roſwueči. To ju najwoſebniſcha wérnoſeč evangeliſkeje zyrlwie: „ſchtod wéru a pucz k ſbóžnoſci nastupa, jeno Bož kłowo a niežo druhe njeplacži.“ Njech wucženi mudri to a druhe wudawaju a ſa dobre ſpóſnawaju, a njech ſo jum kež thbzazy pschisamku prajo: „Khrystuſ drži je tak wucžil, ale my to ſlepje wémym“, — njeſaj ſo ſa mylieč; džerž ſo krucze twojeje biblije. Evangelſki tſcheječan na to hłada, kaf jeho piſmo roſwueči. Teho dla je tež Luther ſwoju zyku móz na to naložiſ, evangeliſtemu ludowi bibliju pschistupnu ſejmice, ſo by ju kózdy w ruzy měk. Ty wot maloſeče ſhwjate piſmo weſich; wono móže tebje k ſbóžnoſci roſwuečie. Nječ, kotrež wono ręčzi, je jažne a ſroſymliwa doſeč, ſo móže ju kózdy, kotrehož wuchu je ſa wérnoſej wotewrjene, ſroſymieč. Njech tež ſu někotore ſtawy, ſchtuečki, wotdželenja čežižho ſroſymliwe a czemne dha tola prawy pucz k ſbóžnoſci wiſchudże tak jažnie ſo ſhwueči, ſo džrbi ſo namakacž, a ſchtóz tutón pucz džeſatwueče krafny kónz žiwjenja nadendže. Duz ſo ſa to starajmy, ſo noſch evangelſki lud wot maloſeče ſhwjatu Piſmo wuknje. Teho dla je Luther tak krucze a ſhwuečna to džeržał a ſi teho ſameho wotpohladanju je evangelſka ſchula naſtała, ſo bychu hižo džecži ſe ſhwiatym Piſmom snate a w nim roſwuečene byle.

Božo Šenježe, idzerž drohi pollad twojego pišma
naschemu ludej a naschej młodzinje, a daj hnadu, so pschezo
lepje se šwiateho Pišma prawy pucz k sbóžności, imenujan
wéru do Jezom Chrysta namakam.

To głowo dyrbja woſtajęz
A żanoh' dżaka doſtaęz;
Bóh chze naž ſ duchołm wobbdari
W tej bitwje piški naž woſtaęz,
Hdyž woni woſmu nam
Wichę czoſzne kubla tam,
Dha ſ teho nimajū
Wichak niežo ſ ſepſhemu.
Nam ujebjo dyrbi woſtaęz.

M. H.

Висјованje по Božim vižnje

98

fajle myśle nadniętech, Boże słowo cijitaj.

Podava říveru čítař „Pomhaj Boh-a“.

I. Inhi Wijskowe, 28. stan.

(Połączowanie.)

Hebrejske hłowa rěkají: *Как ѣзложне же толе мѣсто.* Stara zyrkej rěkacše Božemu blidu „*ѧзложне*“ potajistwo. Hac̄ runiež běsche tute sjevjenje lubosne a ipolojaze, dha pšchitowalschi tola Boh taſkim widženjam hřwatu hroſu pshed jeho majestoseču, kotařž hřejchneček czeřezownoſć pshed nim hřkhowa, a tak dary a hřubjenja i jeho huadry wuthadžoze cžim hředniſtche ſežni.

A Jakub píchi přením vytučenímu hýž spomněne řídova u-
spěvavovšci slaný jara sahe, a vše kamjen, kotryž běsche pod hwojir
hlovou položil a postaji jón k wopomněnímu, so by městno, hdyž
běsche ho jemu widženje Bože spožčilo, zyle krucze wošnamení,
a liny volij swéreha na njon, kotryž mějetche, jako kždy pucžovat
w naraušich krajoch, píchi ſebi. Tak chýſte kamjen pošmiecicž
ſa nacžazmu ſivjatnižu, domž něhdy, hdyž ho ſažo wróži, ſi njeho
wołtaré ujenatwari.

Kamjenje a stolpy postajichu tež pohanje w saſtarſku, hdyž běchu po jím woſebitѣ býjí ſejvjenja doſiale.

Wolij ſdżerži w czołowych frakjach czołowiſte czeſlo czeriſtwe.

czile, strome a rjane, ſzdzeli wožiwaju mōz wſchem jēdżam a je
trēbn̄y hrēdk ſa hwezu, ludžom ſažwēczenu. Woliſ je ſe ſaſtarſkich
čzaſow hem ſnamjo wožiwajzych a wobniowajzych darow hwyatého
ducha, a teho dla je woliſ tež hrēdk, i korthyž ſo Bohu wſcho
požwycęza a ſo i jeho duchom a žiwienjom napielnia. Teho dla
ku tež w pôdnuſich čzaſach člowiekuſ a tež nadobu i woliſom
žalbowali.

A Jakub poczahowajzy ſo na te, iehuſ bē předy prajſ, na-
rjeknym měſinu Bethel — dom Boži; pſchetož předy rěkachu měſinu,
pôdla ležozemu, Luž — mandlowy iehotm.

Toto jméno je město vobchoválo mjes Kananejskimi, domž uješbu Israelské džecži kraj dobyle a nowe jméno naložowale.

A Žakub ſejmí ſlub a džesche: Budže-li Bóh — a nad tým nijedwělnju ani wokomíka — jo mnú, a budže-li mje ſchlitowac̄ na mojím puczu, kotrejž vóndu, a mi khleba dac̄ ſi jéđti a draſtu k wobleženju (hdvž pak živnoſez a draſtu mam), dha njech hmy ſpolojoim), a budže-li mje ſtróweho a bjes ſchłody ſažo dom pſchiwjeſez ſi mérrom k mojemu nanej, kaž wſchaf je mi to předy wſcho ſlužit, dha budže ſenjeſ moj Bóh, kotrejuž budu ſwoje žive dny ſlužic̄.

Tele słowa nimasch trasch tak strojnicz, jako by Jakub
i njeweru dwelował, so ho trach Boże ślubjenje njeby stalo, abo
so chze ham halle ipōsnac̄, hac̄ by Bohu hlužil abo hac̄ njeby
jemu hlužil. Tak saschezepi ſebi wón ślubjenje Boże a pich-
blenshuoic̄, so ma ho Bohu wſchon podac̄, hiſtęze hlužiſho do
wutroby, so wón hlubi, so ma wſchon Boži byc̄, hydž ho iawęſeſe
ſtanje, ichtóz je Bóh hlubiſ.

A Jakub dżesche dale: Tintón kamień, kotryž bym ja postaję
ja wopominječe, budże dom Boži; a wot wsýchiteho, iчтоž mi
daſch, chzu tebi dżehatki dawač.

Sslib, kotryž je Žakub tu ſlibbil, ſložowanſche ho žyle na ſlibbenje, jemu date, a ſluzejte jemu ja požylijenje w džafownoſezi, we wérje a w poſluchnoſezi, kaž ſu ho poſdžiſho po ſakonju hiſteže na podobne waſchnje wopory ſlibbile a woprowole. Veſtje to ſnamjo džerežatſta pod dohladovatjeni a ſliblarjem, jo czlowiek ſwoje džafne ſmyžlenje napſchezo Bohu i tym ſwaja, jo chyſte nekotre ſenotlive ſtronkowne ſtutki wufonjeez; a tak daloto, jako tajte waſchnje k temu ſluži, ſhvate piſchedmjety, jo chyſte ſwoje ſmyžlenje piſhetvoric̄ a džafnu byez, kaž hy ho w ſrudobje roſhjudiſt a kaž hy po wumozjenju ſe wicheje czehnoſcze pak piſhetčets ſaſo ſabyl, i trucžiſhim iſcezaſam, kotrymž rěſam piſchluſhnoſcž, ſathowac̄, dha je tajte dopominanje ja wicheje czazy wulzy hoſaze. Metotſi wiſhak ſu tak woſtoſiwi, jo wicheje ſlibbenja ſamataju, jo njebyhui ho viſhiwerfam wrota wotewrile. Hydz dyrbivn tež tych ſvaric̄, kotriž bjeſe wiſheho roſdžela a wumienjenja ſlibja, dha manu ho tola na drugiej ſtronje hladac̄, jo njebyhun jim podobni byli, hydz wiſhē ſlibby ſamatamy. So by ſlib prawy a ſhammy byli, dha dyrbí, ho jeho ſamymž Bohu ſpodobac̄; dale njezmjeſh ničjo ſlibbiez, thiba tajte, ſchtož ma Boh ham ſa dobre a hōdne, a ſkonečnje, ſchtož je nam ham do rukow dat. Tak njechaſe Žakub tu ničjo druhe, thiba ſo by chyſt ſwoju džafnownoſcž wopolaſac̄; dale ſlibbi wón jenož, jo chye Bohu pravu ſlibzu wopolaſac̄, a dale njeſlibi wón wiazy, thiba to, ſchtož je Boh jemu ipožejil, džerežat ſwojeho ſlibla ja ſkviath wopory.

Zalub je drje žebi na to myžsil, jo by na tuthm mějež
slujselj hwojemu Bohu krytu hwijsatnizu poštajil, hotowy templ
si postojenym rjadom ja Bože hlužby. Tola tajke farjadowacj,
nijež jeho, ale Bože prawo. Boh je poždžijcho vřches Mlđasja
hwijsatnizu dal poštajez a je ham wjehé ſalonje wukasal, kotrež ſo
na Božju hlužbu počahuju. Mějmo pak, hdež mějeſche ſo
kamjenitý Božji dom ſtajez, bějhe wón hižo na 22. stavje wo-
jnamiensil. Duž dha tež widzymy (35, 7), jo ſi kamjenia jenož
mostek poštanie a to je ſo vo možebitej ſouři Božej ſtalo.

Stare ludy w narodowych strojach janusjowachu wopominiejsce
famiecie do swoich domow do malarzem atd.

Liczba dżęszaczą skoncza salożaje liczby; tak ma wona dośpolnienie wośnamjenicę. Dokąd nimale wschę ſastarſkie ludy wot wſiech ſzwojich kublow dżęſtak dawachu, a to jara husto jako ſwiatłoczeń dawki, dha chyžchi woni ſ tym woſnamjenicę, ſo je wſchę kublo ſzwóſtво Boże, a wſches to, ſo ſo ſ temu wſches tuton dawki wiſnawachu, chyžchi wſchę druhę kublo a wſchu ſwiatłoczeń poſwycieć.

So by Jakub hdy džesňat dawał wot wscheho, i chtož mějesche.

wo tym njezjatym mihdze. Wón njezhesche ani měschnikow, ani porjadne Božje ſkluzby, ſo njezheſe džehatzk wot ſzwojego ſubla dawac̄. Wón je džehatzk znano tak nałożoną, taž je ſo to ſtało poſzűjſho kózde tsi lěta mjes iſraelim ludom, ſo hoſciniu, i džehatzkom vichihotowanu, ſwjezachu a na nju picheproſzachu levitow, zuſbnikow, ſyroty a widowy, ſo bydu tak wopornu hoſciniu ſwjezili.

(Połączowanie.)

Shoto bylo před 30 letami v francouzské wojně nashonil.

Spisak August Wiczas, kubler w Żornoszybach.

(Refrigeration.)

Na dnju 2. mérza čijinjachym wulfe pschihotu, so do Paríja počehnjem. Bróni, pólne tólti a drašta bu po móžnoći wunjedžena. Někotryžtuli, kž žo něžazý dolho wjazý čijicé wumykl a sežešal njehe, žo i tutej sładnoſćezu wujedži. Chzýchym žo tola po móžnoći rjani Paríjskim holčatašam pokajacž. Džen 3. mérza bu sa nutře čehnjenje postajemy. Ale hžo wjeczor 2. mérza pschiudže pichilaſnja, so i teho ničo njebudže. To pak mjes wojakami žaložni rošhorjenoscž a njeſpofojnoscž načini. Wjele i nich je žo i hněwom a i njemdroſežu wopiló.

5. mierza czechujszny zyla kompanijou do wsi le Bourget. Wszeb pat besche tak rostrelana, sojuz hiszceje żanu widżal njejzym. Besche hórscha hacż St. Privat. Żana thęza wjazy njebesche, fiz by f wobydlenju khmana byla. Wo tutu wsieb bechu zo Franzowojójo a pruska garda dwaj dniej bili. Nasch hejtman naž teho dla tam wjedziecze, so wchym widżeli, tak żurawje žu tam wojovali.

Wat 3. mierza czynachu so wulke psychichoty ja paradu psyched
khezorom Wilhelmom. Tuta paraada mierische so 7. mierza.
Dyebjachym so bylinje swuczowacz a paradym marsz sozo wuklucz.
Na paradze so psches 100,000 muži wobdzeli. Ssny so tu naj-
bole džinak na wulke kyle wyzjofich offizjerow a generolow
wszech druzinow, fiz večku wokolo khezora Jstromadzeni. Widzach
generala Moltku a wjercha Bismarcka a zlym wulki generalstab.
Kloždy běsche w hwozej najrjenszej psche. Ssano nježu, hdz
praju, so běsche tam na tyhoz generalow. A te khejje, fotrež
męjachu na řebi wižajo, móhł po wosach mieric. Sa zyku prógu
a napjatoſez dostachym potom po mužu pol hrivny kwydżenſjeſſe-
msdy. Ktano w scheszejch večkach wotczahyli a wjerçor w ſzedmich
psychidzcheny domoj. To běsche nasch poſledni ſkut piched
Parisjom.

Naschi hózny s wójny jédu.

Bóřij činjachym psichoty, je bychmy s našeho sorta mot-
čahyli. Požledni wicezor a nimale žylu nôz běše na našeho
twjerdzijne wulke wobhvetlenje (illuminacija) a troškym wobhnjostrej.
Našetři woschitlích barbom lětochu do powětra. Zatímco čah
čehněsche po našypach w dolním rynku. Wschito to běše žo
wot bramborsteje artillerije derje psichotovalo a srjadowalo, kij
mějíče tam i nami hospodu.

Na dnu 11. měrza popoledniu w týchotoch wotčezechmy a
činjachmy přenje krožeče k domuňne hač do městsczka Český
hráč w jeczor $\frac{1}{2}$ 10 hodzin dóměřechmy. Hdyž hospodowne biletu
dostawachmy, pchitaja ho nam, so ho žadyn bjes brónijow lehmeč
nježmě, dokelž w tutej krajinje wulka njeprzeczelnoč pšchečzivo
Rémzam knježi. W tutej krajinje je tež najwjažy frantireurov
bylo. Frantireurovo věchi wobrónjeni burja a dželaczerjo, tří
s wulkej saňkložcju pšchečzivo nam stradu wojowacu. Po
wójnskim ſakonju pat ſmiedža jenož wojazy wojowacž. Schätz
hewak brónije nožy a so popadnje, teho se ſmierczu khotiaja. Tak
ju pšchečzivo tamnym frantireuram s wulkej frutoſcu poſtuwovali
a wſtichtich ſojatych ſatiſili. Nak roſhorjene tudy ſamo žonke
pšchečzivo nam běchu, kym ſam derje naſhonil. 13. měrza
częſznechmy hač do wžy Wiſnes. Tu běſche wulka twornja
(fabrika). Wjež ležesche w dole a běſche ſ týchotoch ſtron ſ lehom
wobdata. Hdyž běchym do hospodow pſchischli, dostachmy porucz-
noſez, jo dyrbimy 24 muži do ſuſhodnie wžy ſ noscej wosuwnej
kolonne po zdrobu hicž. Wjes běſche něhdze iſtworcž hodžuny
ſdalena. Skóždy muž dyrbiesche dwaj pólnej ſótliſkoj ſobu wſacž.
Dostach do ſwójego ſótliſka mjažo. Tam trzechich njenadžiz
dobreho pšchečzela ſ prjedawſkich let, kž pola artillerie ſkuſeſche.
S nim so ſa zyky čzak wójny wižaloj njebehmoj. Swjeſzlichmoj
so jedyn na druhim a hdyž mějach ſwójej ſótliſkoj napjelujenaj,
džemmoj rucže do najblížſcheje ſorčzymy a ſupichmoj ſebi bleſchu

wina. Mějes tým pak běchu moji továříchojo woteschli. Důž dyrbjach ſa nimi kchwatač. Pueč czechneſe ſo we wullum kole hacž do naſcheje wžy. Džech teho dla po ſchězžy, ſiž bliže wjedzeſe, a pſchiňdzech k požlednjej kheži tuteje wžy. Schězžka po dolhoſeži nimo tuteje kheže wjedzeſe. Pſchi khežných durtach ſtejeſe mloda ſawalita žónſta. Hdyž ſi njejé dóndzech, ſapocža tuta žaložnje na mje volacž a ſchězbotacž. Wostach pſchi njej ſtejo a na nju hladach, kak wona na mnje wrjeſtota. Schto mi povjedasche, to njevém, doſelž žanebo žlowežka njerohymich. So pak mje njehwaleſe, to na njejé widžach. Důž ſej praſach: „Ne comprends pas, mademoiselle!“ (Njerohymu wam, knježna!) a džech dale. Schězžka wjedzeſe pſches jahrodi, ſiž mějeſe drjewiany plót. Žónſta džesče předy mje a ſlupi ſo mi pſched dnečkami napſchecž, ſhrabmy pódla ležaz níz zyle malý kolik a pocža ſo na mnje ſi nim ſahancž. Hrožeſe mi, ſo mje dyri, jeli dale krocž. Schězbotasche, hacž tak žlénky wokolo mje ſtachu; ja pak tola njeſejač khwile, ſo ſi tutej žónſtu dolho wurečzowacž, dokež dyrbjach tež ſe ſwojimi towařiſhemti domoj byč. Důž ſiwnych jej ſi rulu, ſo dyrbí prjecž hicž. Wona pak njeviſteſtupi. Důž najprjedy njevježach, schto ejmeč, hacž mam wróžo hicž po pueču wokolo, ale potom pſchiňdu ipchepoſdže domoj. Po ſchězžy pak mi žona njeoſe. Důž wobſamlych, krótki prozeh ejmeč. Wſchak běchmy tola zyle franzowiske wójſto pſchewinylí a tudy dyrbjal pſched jenej žónſtu zofacž? To by bylo! Důž poſožich ſwojej ſotlikaj na ſemju. Potom ſhrabnych žonu a ju ſe wſchej možu wo ſemju ſchmörnych, ſo tak ſakorča, a jeje kolik zylk ſtrech wot njeje wotlečza. Ta žónſta je herbku pjaſcž ſačula. Njepraji žanebo žlowežka wjazž. Potom pak ſhrabnych ſwojej ſotlikaj a kchwatač dale, dokež běch zyle bjes brónje. S kheže můžeſe jej tež lohž wjazž lidži na pomož pſchineč. Sady jahrodi běſe ſteudzeř a tu ſo wohladnych, ſchto žona ejmi. Ta pak běſe ſo ſaſo horje ſdrapala a hladache, hđe žym. — Šzym potom runu ſhmuhu pſches wulke ſuki domoj ſchol. Kudala ſi wječoru ſlupachu toſte čorne mrdčele na njebu horje a ſo žyluje hrimeč pocža. Hdyž ſi mojimi towařiſham pſchihedchi povjedach, ſchto běſe mje podeschlo, ſo mi tuež ſmějach.

Czechiniech my najprjedz dale hac̄ do twierdžiemy Soissons, hd̄ež mějachmy 11 ujedžel wostac̄. Nekotre ujedžele hospodowach i tjomí towarzchemi pola jeneho slotnika. Doſtachmy výchědnie blechi wina i wohjedu a i jedžu běchym jara spoljom. S zylá běše to jara rosony a pſchezelny muž, kiz by ho rad i nami rošrežoval. Tola to ho hubjenje činjesc̄he, dotekž ſebi niciož njerostymjachmy. Poſdžiſho bydlachmy w kasarmach, ſotrež běchu wjele pod ſtelenjom i granatami čerpile. Kojarmy běchu wot franzowſtich wojskow žaloužne ſanjerodžene. Bydlachmy tudy ſožo mjes ludžimi, a ſciežec̄he ho mi tu ſkladnoſc̄, jich živjenje, waſchnje a módu ſeuac̄. Tež w tutej twierdžiſne knižec̄he jaſo starý poriad kaj do wójni.

Dwójszja ta tñdżeniu bêchi na torhoszczu wili. Na wifach supichymy hebi husto swojego potrebu. Butru pshedawazje żony hebdzachu na ławkach; mójachu tu też jaca rjanu a dobru butru, tuz bêsche rjenje do czerstwych winowych kopyjenow sawsena. Najbóle spodziewne bêsche nam na tutnych wifach wifikowanje se żabjazymi plezami. Zomu pshiwiezechu wulke korby se živymti żabami żobu. Na torhoszczu je potom ręszachu. S wulksimi nożzami wbohu żobu preči psherejzuchu, prečju połozju cískymchu do korba, hdżez ho hiszczë dolho hibasche, jadnie pleza pak na kijeszkli tyłuchu abo na schtryczki powijszachu a pshedawachu. Też wjèle kanislow a ježi bêsche tu na wifach.

(Bollettino Ufficio)

Wschelake ſ bliſſa a ſ dalofa.

— W dziale Rosbórkowskiego wójtęsza dyreki ho w bliższych
częściach misjonarskie puczowanie wotdżerżecz. Misjonaraj i poloniz-
scheje Afryki budżetaj w jenotliwych wojskach Boże klužby i misji-
onarskim przedowaniem kwięcęzic, a je ho wobsmilko, so dyrekcja ho-
taż ho też kluſcha, w żerbistich wojskach n. p. v. w. Kleťnianskiej,
Krejebianskiej, Sslepjanskiej do tuteje Bożeje klužby ja żerbistich
wojskach żerbiske przedowanie zapołożic.

— Kratka Wiedźmianka je ſeka myſcie. Wora ja ſekcie

— Protyta „Psychedelenat” je tako wuschla. Wona je dostacę pola knjesa Smolerja w Budyschinje taż też w psychedelawirnychach.

Serb. Nowin na wjach. Kaž kózde lěto, je tež lěta rjenje wuhotowana a wot wuhotowane ruki sajmawie spížana. Do herbského domu hlušča herbska protyla o našcha herbska protyla je lepša hach wschelale němst protyki, kotrež so nam s multim wuhotowalem ijom poručeja. Duž lubi Sserbja kúpcze ſebi našchu herbsku protyki!

— S cíjichem našchego bibliſkého pucznika je ho ſapocžalo a wón, kaž kózde lěto ſapocžat dezembra wuhotowac. Kuije ſorač Matef-Bartfi je ſažo dobročinje wudaceje našchego herbského bibliſkého pucznika na ho wjazl. Našch lubi pucznik poda nam na kózdy džen wutrobu našwarzaje hlušo ſe hujateho pižma, kotrež chze nam předy hujecje jaſo hujecje zyleho dnja. Duž je wón tež pſchezel našchich pobožných herbských domov a nadžiomne w pſchichobném lēče hujce do wjazhy domov, hdžez hujce byl njeje, iſtup namaka. Ssobustawy našchego evangelsko-lutherſkého knihovneho továřitwa jón darmo doſtanu. Druhy Sserbja paſak mōža ſebi jón ſa 10 np. kúpcz pola hujceho knijesa duchowneho.

— Salſti hejm ſo w bližchim časzu jendže. W Budyskim volkjezu je ſo wuhotowil dotalym ſapóklanz knjez Ssmola je Spytez. Wobžarowac je, jo ſo po dołončnej wobžarowac je, jo je ſo bitwa wot ſtrony ſapocžala, kotrež je dobyla. My manž ja to, ſo može ſola kózdy ſam hujce nahladu měř ſtrehož wón ſu kmancho ſapóklanz džerži a ſo hujce tež tele nahladu wupraſjez. Hdžez paſak dobyčeſká ſtronu podležazu ſtronu po dobyče ſpižima, ſo nam to ſpodobac njezdje a my ho bojimy, ſo to tež našchim herbskim naležnoſćam njeponkuži. To je našte iprawne pſchežwedeženje, kotrež ſi dobrej mužlu tudy ſjewimy.

N a ſ y m a.

Schto haje ſo pſchebarbuja
A ſpadnjene liſčicke ſpja
Na wutrobie macžeri ſemi,
Schto wěſik tak lózo je ſlemi?
K nam nažyma ſi mrohojte ſročelu dž
A trawa row liſčicke ſpihihotuje.

Schto luſa ty njeſakzéwaſch,
Hdžez ſomot twój ſeleny maſch?
Schto nježofmja w polu wjazl' koſhy
A njebrinča žneinčarſke koſhy?
K nam nažyma ſi plowej něk ſročelu dž
A k měrej ſo krajna pſchihotuje.

Hdžez ſpěvarjo ſradowni ſu
Ma haſhy, na hrusliku?
Dich njeſeſche ſi pola a ſ haja
Dich pjerko do rjenčeho kraja —
K nam nažyma něma a ſlumrjenia dž
A ſchery kraj cíjichinko wotpočzije.

Džak, ſemja ty darna, džak wjmi,
We wodženje moſchlowym ſpi;
Wſchak jaſo we rjanosći ſtawasch
A radoſć a bohatſtvo dawasch,
Spi mužna a wotpočni khwili a čaſh.
Hacž naletnje dychi cje wubudža ſoſ!

Seſleſ.

Biblija mjes ſerbskim ludem.

S noſtawka knijesa ſararja ryžerja Jakuba w evangelsko-lutherſkých noſiwiach woſhewjeneho.

(Poſtracžowanje.)

Hornjolužiſky Sserbja ſu hujou bibliju hukle 1728 doſtali. My ſebi myſtlic ujemžemy, kaž ſu evangelske zyrfje a ſchule hjes poſtracžowanje pſchimſateho (cíjichancho) teſta ſhujateho pižma tak doſlo pſchezez mohle. Preňa kniha, kotrež ſi zbla w hornjolužiſkej narečzi wuhotowac (latečiſmus Warichow 1597) žaneje pomožy njeſchinječe, dokež mjeſeče jenož male wotdžele ſhujateho pižma. To běchu cječe woſhieſe ſa woſhadu a pređarja, kaž tež ſi předyhreče druhje cíjichancje knihe w hornjolužiſkej narečzi ſhonimy. W lěze 1627 wuda mjenujy Gregor

Měrečin, ſarač w Porečiach, 7 pokutnych pſalmow němſki a herbski a pižma w narečji, w kotrež knižu dwanacze dobrym herbskim ſatarjam poživjeći takle: Štaſkej wulfje wobčežnoſćju kózdy mjes uami pſchi naſtupeju a wjedženju hujceho duchowniſkého ſtoſtojiſtwa ſo wobčežic dyrbimy, dokež dyrbi ſebi pſchi pobrachowanju herbského pſcheložka ſhujateho pižma ſam pſcheložic a woſhebitu pſchelož, hdžez chze hujceho w hujim ſtoſtojiſtwe vycz ſhotowac, to je nam doſč ſnate. Schkoda paſ, kotrež ſi toſkeho njeſuneho wuhotowac pola wſchidnich muža a jednorech luda woſtanje, je bôle woſhatorowac, hacž ſo by ſo woſhchernje wo njej poſvedalo. Duž je wulzy nuſne, jo my wjchitay hromadže a ſzdy na hujim mětce ſ Bohu ſo ſ wutrobu woſlamy a prožymy: wón chzyl taſich ſhudžic a nuſne hředki ſ temu ſpožecje, pſches ſotrych ſ njeſutovanu pilnoſć, hdžez tež niz zbla biblia tola njeđelske a ſpožedzenſke ſejenja kaž tež zyrtwinſte ſpěwanja ſ jenotliwemu trjebanju ſo do cíjicheca dadiža. Š tym by ſo wulze a ſchłodne ſmeſenje woſtronilo, kotrež ſo woſhebie pola woſhich ſlužowanych poſauje, tif kózde lěto do druhje hlužby ſo podadža.

Taſkei nuſy pſchi ſjawnje Božej hlužbje ſo hukle napichcziwo ſtupi 1695 a 1696 a hukle ſi džela wudacze epiftolow a ſjzenjow w němſkej a herbskej rěči, kotrež hornjolužiſky ſtawu ſhotowac dachu pſches ſ njeſutovanu pilnoſć, hdžez tež niz zbla biblia tola njeđelske a ſpožedzenſke ſejenja kaž tež zyrtwinſte ſpěwanja ſ jenotliwemu trjebanju ſo do cíjicheca dadiža. Š tym by ſo wulze a ſchłodne ſmeſenje woſtronilo, kotrež ſo woſhebie pola woſhich ſlužowanych poſauje, tif kózde lěto do druhje hlužby ſo podadža.

To woſhak nježo malo njebeſke, hdžez ſo jenotliw ſrudi ſhleba ſiwenja ludej poſkicži, ale wone wubudžiſku čim wjetſchi hukle po zylm. Schytrjo herbsky duchowni podachu ſo teho dla w Božim ſhujathm mjenje do cíjichela ſtutka pſcheloženja zyleje biblie w hornjolužiſkej narečzi, mjenujy Jan Lang, ſarač w Minakale, Matej Žoſkih, ſarač w Hbjelku, Jan Bemar, ſarač w Buděſtezech a Jan Bauer, ſarač w Buſezech. A kaſke ſu woni cječe dželo meli wo tym cji druhu mužojo nam ſam poſvedojo w tej předyhreči, kotrež hujce pſcheložku předy dachu. Duž njeſachu někto Sserbjo kaž napřim ſraji, hujou herbsku bibliju: „Biblia, to je zyle ſhujate pižmo ſtarcho a noweho ſafonja, předy do němſleje wot Dr. Mjertyna Luthera, někto paſ do hornio-kužiſkej rěče ſe wjchitay ſhuerenſcu a pržu wot někotrych evangelskich pređarji pſcheložena, wot Davida Rychtarja, knihovnupza, ſalvožena, cíjichancja w Budyschinje 1728.“

Hijo ſtronkownje podawa přenja herbska biblia ſhježelazy napohlad we wulkotnym wuhotowanju ſ tjanym wulzim cíjichom. Budawc je hornjolužiſkim ſtawam poſhyczemy, kotrež ſu ſo woſeho wudacze ſaſhlužbni ſeſnili; poſtracžowanje ſo tale biblia herbskemu ludej w dolhei předyhreči ſi hruymy ſlowami na wutrobu poſoži. — Kaž wujška je wažnoſć tuteho dara ſhujateho pižma w macžinej rěči ſa herbski ludo, to ſacžujem ſe ſtönčymy ſlowow předyhreče, w kotrež wudawario, tak rjez w pſchiesienoſćzi ſa herbskym ludom, proſači: „Wſchichomžny Bóh chzyl nam hnadije hujce ſhujate a ſbžnýhežinjoze ſlowo cjeſte a njeſmasane ſdžeržec, hacž do ſonza ſweta, a jemu tež bohače mjes namy bydlicz dace, ſi ſhvalbje a cjeſeſi hujceho ſhujateho mjenja a ſi našchemu wjchitay natwarjenju a wěſtemu ſarveſenju wěčneje ſbžnoſćze. Šamien!“

(Poſtracžowanje.)

Něſhito ſi roſpominanju.

Ti wězy je Bóh ſam ſa ſebje ſtihoval: Šhvalenje, ſudženje, wjeſenje.

* * *

S hréchami wjedž wbjmu, ſi ſudžimi džerž měr.

* * *

Honjaze ſlowo hlužje hacž ſerp rjez a rana je wjele cježo woſhovitc.

* * *

Dobrocžinovac može wulze njebože vycz, hdžez ſo ſi njei mudroſc ſiſtednoſci.